

ZAPAMTITE!

- Antikoagulansi se moraju uzimati tačno po uputi Vašeg ljekara.
- Dnevna doza se ne smije samovoljno povećavati ili smanjivati.
- Svako zaboravljeno uzimanje lijeka ili povećanje doze smanjuje uspjeh terapije.
- Antikoagulans se mora uvijek uzimati u isto vrijeme.
- Kod ozljede postoji opasnost od jačeg krvarenja i njegovog težeg zaustavljanja.
- Djelovanje antikoagulansa se mora redovno kontrolisati.

Tabela 2. Preporuke kod ishrane

NE PREPORUČUJE SE:	PREPORUČUJE SE:
Zelena salata	Paradajz
Zelena paprika	Crvena paprika
Kelj (sirovi)	Šparoga
Špinat (sirovi)	Žute mahune
Zelene mahune	Žute bundeve
Kivi	Banane
Avokado	Naranče
Peršun	Maline
Jabuke	Ribizle
Žitarice	Tikvice
Zeleni čaj	Limun (žut)
Mrkva	Svi kompoti
Prokulice	Meso - ne iznutrice
Zelje	
Iznitrice	
Karfiol	
Brokula	
Žumanjak	
Mlijeko i mliječni proizvodi	

JU Opća bolnica
„Prim.dr. Abdulah Nakaš“
Kranjčevićeva 12
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Telefonska centrala
+387 33 285-100

Fax
+387 33 285-370

Web adresa
www.obs.ba

e-mail
info@obs.ba

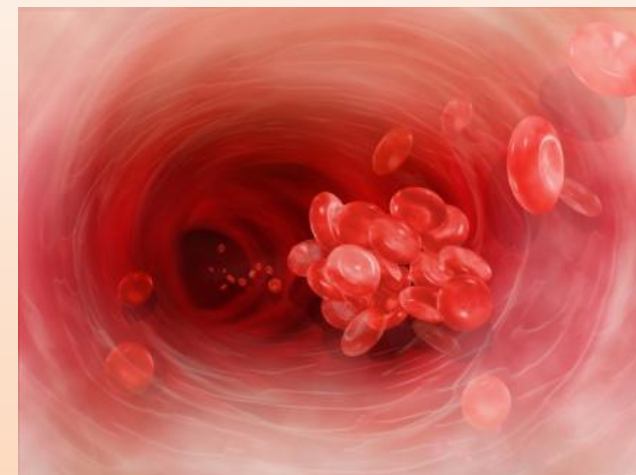

Opća bolnica
Abdulah Nakaš
Opća bolnica
Odjeljenje za internu medicinu
Odsjek za pulmologiju i kardiologiju

ANTIKOAGULANTNA TERAPIJA

2. dio
O antikoagulansima

Informacije za pacijente

Pripremila
Doc. Dr. Amra Macić-Đanković

Dizajn i tehnička obrada
Odjeljenje za bibliotečku, informacionu i edukacionu djelatnost

Antikoagulansi i njihova interakcija sa drugim lijekovima i hranom

Mnogi lijekovi pojačavaju djelovanje antikoagulantne terapije. U slučaju uzimanja takvih lijekova prethodno se konsultujte sa ljekarom koji ih Vam je prepisao. Potrebna je i redovna laboratorijska kontrola protrombinskog vremena (PV) izraženog u INR jedinicama.

Lijekovi koji pojačavaju djelovanje antikoagulansa:

- alkohol
- Aspirin
- antireumatici (Diklofen, Brufen i sl.)
- antibiotici - Bactrim, Eritromycin, Isoniasid, cefalosporini
- tetraciklini, Ciprofloxacilin, Alopurinol - lijek za giht
- anabolički steroidi - lijekovi koji se koriste za uvećavanje mišićne mase
- triciklični antidepresivi
- antiaritmici - Amiodaron, Propafenon, Propranolol, Simvastatin (snižava masnoće u krvi) Omeprazol, Cimetidin
- vakcina protiv gripa

Napomena:

Pacijenti sa povišenom tjelesnom temperaturom ili bolovima različite prirode trebaju uzimati Paracetamol ili neke druge analgetike koji ne razrjeđuju krv dodatno (*ne uzimati Aspirin, Brufen, Diklofen i sl.*).

Lijekovi koji smanjuju djelovanje antikoagulansa:

- pilule protiv trudnoće
- Phenobarbiton, Tegretol, Euthyrox (lijek za štitnu žlijezdu)

- Spironolakton (lijek za izmokranje)
- Holestiramin (lijek za snižavanje masnoća)
- Rifampicin (lijek za tuberkulozu)
- hrana sa mnogo K vitamina se ne preporučuje (vidi Tabelu 2.)

Ako idete na operaciju

Prije planiranih operativnih zahvata liječenje antikoagulansima treba obustaviti 3-7 dana ranije i započeti potkožno davanje heparina ili niskomolekularnih heparina.

Nakon operacije preklopiti heparin sa oralnim antikoagulantnim lijekovima najmanje 4 dana dok se ne postigne INR > 2,0 u dva uzastopna dana.

Moguće komplikacije pri upotrebi antikoagulansa

Krvarenje se najčešće ispoljava:

- pojavom krvi u mokraći
- pojavom crne ili krvave stolice
- obilnim krvarenjem iz materice ili nosa
- pojavom modrica po koži bez prethodnog povređivanja
- jače krvarenje zubnih desni, na sluznicama očiju

Upozorenje

U takvim slučajevima morate se ODMAH javiti ljekarima i uraditi PV i INR!

Krvarenje koje se javlja pri INR < 3 najčešće je udruženo sa povredom ili već postojećim oštećenjem mokraćnih ograna ili organa za varenje.

Pacijenti sa povišenim krvnim pritiskom moraju redovno uzimati propisane lijekove za pritisak i manje soliti hranu jer je kod njih povećan rizik od

krvarenja pri uzimanju antikoagulantne terapije.

Upozorenje

Pacijenti koji uzimaju antikoagulanse ne bi trebalo da primaju injekcije u mišić.

Prije svake ljekarske ili stomatološke intervencije neophodno je skrenuti pažnju ljekarima ili stomatologu da uzimate lijekove protiv zgrušavanja krvi.

Napomena:

Sa sobom uvijek nosite karton antikoagulantne terapije i odgovarajuću medicinsku dokumentaciju.

Trudnoća kod pacijentica koje uzimaju antikoagulantnu terapiju je vrlo rizična zbog teratogenog delovanja na plod (izaziva oštećenje ploda) i mogućih drugih komplikacija, npr. krvarenje.

Tabela 1. Bolesti koje utiču na djelovanje antikoagulantnih lijekova

POJAČANO DJELOVANJE KOD:	SMANJENO DJELOVANJE KOD:
✓ Alkoholizma	✓ Debljine
✓ Oštećenja jetre	✓ Proljeva
✓ Slabog srca	✓ Dehidracije
✓ Slabih bubrega	✓ Smanjene funkcije štitnjače
✓ Povišene temperature	✓ Šećerne bolesti
✓ Pojačane funkcije štitnjače	
✓ Infekcije	
✓ Mršavosti	

